

**RTU studiju kurss "Sociālā ētika"****OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kods                                                | RA0611                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Nosaukums                                           | Sociālā ētika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Studiju kursa statuss programmā                     | Obligātais/Ierobežotās izvēles                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Atbildīgais mācītspēks                              | Ēriks Kalvāns - Doktors, Docents                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Mācītspēks                                          | Santa Melķe - Pētnieks                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Apjoms daļās un kredītpunktos                       | 1 daļa, 2.0 kredītpunkti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Studiju kursa īstenošanas valodas                   | LV                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Anotācija                                           | Studiju kursa satura apguve ļauj studējošajiem izprast ētisko vērtību nozīmīgumu cilvēka dzīvē un izraudzītajā profesijā; atklāj saikni starp dažādu cilvēku sociālajām problēmām, kas jārisina sociālajam darbiniekam; sekmē sociālā darbinieka profesionālās ētikas pamatprincipu un morālās pozīcijas pamatnostādņu iepazīšanu, to izvērtēšanu un salīdzināšanu ar starptautiskajām sociālo darbinieku profesionālās darbības ētikas kodeksu normām.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs | Kursa mērķi un uzdevumi:<br>studiju kursa mērķis ir apgūt zināšanas par ētikas zinātnes un morāles normu nozīmi sabiedrības dzīvē, padziļināt izpratni par sociālā darbinieka profesijas ciešo saikni ar ētisko vērtību atšķirīgajām izpausmēm, to vietu un lomu gan profesionālajā darbā, gan arī komunicējot ar klientiem – dažādu sociālo grupu pārstāvjiem.<br>Zināšanas:<br>Izprot sociālā darba lomu un rehabilitācijas lomu sabiedrības attīstībā, sociālo problēmu risināšanā; Spēj parādīt sociālās politikas, sociālās likumdošanas un sociālā rehabilitētāja profesijai raksturīgās zināšanas un šo zināšanu kritisku izpratni;<br>Pārzina sociālās labklājības sistēmas pamatprincipu un pamatelementu funkcionēšanas mehānismus, sociālā darba jomas svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni<br>Prasmes:<br>Izmantojot apgūtos sociālās rehabilitācijas teorētiskos pamatus un prasmes, veikt profesionālu darbību sociālā rehabilitētāja profesionālās kompetences ietvaros.<br>Formulēt un kritiski analizēt problēmas: sociālās aprūpes un pakalpojumu pieejamībā un kvalitātē, cilvēku ar dažādiem sociāliem, garīgiem, fiziskiem traucējumiem socializācijas procesā.<br>Patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, profesionālo pilnveidi, parādīt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli vai komandā.<br>Kompetences:<br>Patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot, pieņemt lēmumus un risināt problēmas sociālās rehabilitācijas realizēšanā<br>Pieņemt lēmumus sociālā rehabilitētāja profesionālās kompetences ietvaros un rast radošus risinājumus klienta sociālās aktivizēšanas darbā, ievērojot profesionālo ētiku. |
| Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi     | Patstāvīgais darbs tiek organizēts individuāli: gatavojoties 5 semināriem un eksāmenam, students iepazīstas, analizē semināriem paredzēto teorētisko literatūru, avotus un materiālus, kā arī izstrādā iesniedz referātus saskaņā ar kredītpunktu ieguvei norādītajām prasībām.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Literatūra                                          | Obligātā (5-7 vienības, jaunākā literatūra)/ Obligatory (5-7 units, recent literature):<br>1. Blekburns, S. (2008). Ētika: saistošs ievads. R.: TM Satori.<br>2. Ētika un vērtības sociālajā darbā (BASW Praktiskā sociālā darba sērija)<br><a href="http://www.amazon.co.uk/Ethics-Values-Social-Practical-Series/dp/140399420X">http://www.amazon.co.uk/Ethics-Values-Social-Practical-Series/dp/140399420X</a><br>3. Lejniece Z. Ētikas pamati: teorija, uzdevumi, vārdnīca. R.: RTU izdevniecība, 2010.<br>4. Milts, A. Ētika. Personības un sabiedrības ētika. Rīga: Zvaigzne ABC, 2000.<br>5. Reamer, F., G. (2013). Social Work Values and Ethics, Fourth Edition. Columbia University Press.<br>6. Robison, W., Reeser, L., C. (2002). Ethical Decision-Making in Social Work. Originally published by Allyn & Bacon.<br>Papildu (5-10 vienības). Additional (5-10 units):<br>1. Banks, S., J. (2015). Social work ethics. Durham University. Pieejams: <a href="https://www.researchgate.net/publication/304183303_Social_Work_Ethics">https://www.researchgate.net/publication/304183303_Social_Work_Ethics</a><br>2. Lejniece, Z. (2005). Ētika pedagoga darbā. R.: RTU.<br>3. Milts, A. (2004). Ētika: saskarsmes ētika. R. Zvaigzne ABC.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Nepieciešamās priekšzināšanas                       | Nav nepieciešamas specifiskas priekšzināšanas.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

**Studiju kursa saturs**

| Saturs                                                                                                                            | Pilna un nepilna laika klātienes studijas |                | Nepilna laika neklātienes studijas |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------|------------------------------------|----------------|
|                                                                                                                                   | Kontakt stundas                           | Patstāv. darbs | Kontakt stundas                    | Patstāv. darbs |
| Ētika kā filozofijas zinātņu sastāvdaļa. Ētiskās vērtības: universālās un ikdienišķās vērtības, to vieta cilvēka morālajā apziņā. | 2                                         | 2              | 0                                  | 0              |
| Ētikas, morāles, tikuma kategoriju būtība.                                                                                        | 2                                         | 2              | 0                                  | 0              |
| Ētiskās vērtības profesionālajā darbībā un sadzīvē.                                                                               | 3                                         | 6              | 0                                  | 0              |
| Ētiskās teorijas.                                                                                                                 | 2                                         | 4              | 0                                  | 0              |
| Morālās vērtības ētiskajās teorijās.                                                                                              | 2                                         | 2              | 0                                  | 0              |

|                                                                                      |    |    |   |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------|----|----|---|---|
| Sociālā darbinieka darba ētikas kodekss.                                             | 2  | 4  | 0 | 0 |
| Svarīgākie ētikas principi sociālajā rehabilitācijā                                  | 3  | 2  | 0 | 0 |
| Sociālā rehabilitētāja profesionāli – ētiskā kultūra. Ētiskie stili sociālajā darbā. | 2  | 4  | 0 | 0 |
| Saskarsmes ētika.                                                                    | 2  | 4  | 0 | 0 |
| Rūpju un gādības ētikas aktualitāte mūsdienu sabiedrībā.                             | 2  | 4  | 0 | 0 |
| Kopā:                                                                                | 22 | 34 | 0 | 0 |

#### Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

| Sasniedzamie studiju rezultāti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Rezultātu vērtēšanas metodes                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Zināšanas:</p> <p>Z1 Spēj izskaidrot ētisko vērtību problemātiku dažādu ētisko teoriju skatījumā un argumentēti diskutēt par to studentu grupā.</p> <p>Z2 Spēj parādīt sociālajai ētikai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas un šo zināšanu kritisku izpratni;</p> <p>Z3 Apgūti aksioloģijas pamati un ētikas teorija.</p>                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Z1 Eksāmens; Zināšanas, atbilst eksāmena prasībām, parāda problemātikas dziļu izpratni.</p> <p>Z2 Seminārs; Pilnā mērā atklāj tēmu, uzrāda prasmi patstāvīgi spriest par tēmā ietvertās problemātikas ģenēzi un attīstību.</p> <p>Z3 Seminārs; Pilnā mērā atklāj tēmu, uzrāda prasmi patstāvīgi spriest par tēmā ietvertās problemātikas ģenēzi un attīstību.</p>                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>Prasmes</p> <p>P1 Izprot sociālās ētikas svarīgākos</p> <p>P2 jēdzienus un likumsakarības.</p> <p>P3 Ir apguvis sociālā darbinieka profesionālās ētikas kodeksu.</p> <p>P4 Ievēro klientu un kolēģu pašnoteikšanos, profesijas robežas.</p> <p>P5 Rīkojas saskaņā ar profesionālās ētikas pamatprincipiem.</p> <p>P6 Ievēro cieņu un konfidencialitāti tiešajā un digitālajā komunikācijā</p> <p>P7 Spēj analizēt personas rīcības morālās sekas.</p> <p>P8 Veido profesionālu refleksiju par iespējamām ētiskajām dilemmām sociālā rehabilitētāja profesionālajā darbībā.</p> | <p>P1 Seminārs; Pilnā mērā atklāj tēmu, uzrāda prasmi patstāvīgi spriest par tēmā ietvertās problemātikas ģenēzi un attīstību.</p> <p>P2 Eksāmens; Zināšanas, atbilst eksāmena prasībām, parāda problemātikas dziļu izpratni.</p> <p>P3 Seminārs, eksāmens. P1 un P2 minētie kritēriji.</p> <p>P4 Seminārs, referāts. P1 un P2 minētie kritēriji</p> <p>P5 Seminārs, referāts. P1 un P2 minētie kritēriji</p> <p>P6 Seminārs, referāts. P1 un P2 minētie kritēriji</p> <p>P7 Seminārs, referāts. P1 un P2 minētie kritēriji</p> <p>P8 Seminārs, referāts. P1 un P2 minētie kritēriji</p> |
| <p>Kompetences:</p> <p>K1 Izprot iegūto sociālās ētikas zināšanu pielietošanas iespējas nākamajā profesionālajā darbībā.</p> <p>K2 Spēj, izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, veikt profesionālu, inovatīvu vai pētniecisku darbību.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>K1 Eksāmens; Zināšanas, atbilst eksāmena prasībām, parāda problemātikas dziļu izpratni.</p> <p>K2 Seminārs; Pilnā mērā atklāj tēmu, uzrāda prasmi patstāvīgi spriest par tēmā ietvertās problemātikas ģenēzi un attīstību.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

#### Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

| Kritērijs                                                                                       | % no kopējā vērtējuma |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Seminārs „Ētiskās vērtības profesionālajā darbībā un sadzīvē”.                                  | 10                    |
| Seminārs „Svarīgākie ētikas principi sociālajā rehabilitācijā”.                                 | 15                    |
| Seminārs „Sociālā rehabilitētāja profesionāli – ētiskā kultūra. Ētiskie stili sociālajā darbā.” | 15                    |
| Seminārs “Ētika manā profesionālajā darbībā”.                                                   | 15                    |
| Referāts “Sociālais darbs – vērtībās balstīta darbības joma”.                                   | 15                    |
| Eksāmens.                                                                                       | 30                    |
| Kopā:                                                                                           | 100                   |

#### Studiju kursa plānojums

| Daļa | KP  | Stundas  |          |         | Pārbaudījumi |        |       |
|------|-----|----------|----------|---------|--------------|--------|-------|
|      |     | Lekcijas | Prakt d. | Laborat | Ieskaite     | Eksām. | Darbs |
| 1.   | 2.0 | 11.0     | 11.0     | 0.0     |              | *      |       |